

Arbeids- og
inkluderingsdepartementet

Høringsnotat

Lov om endringer i folketrygdloven (refusjon av forskutterte sykepenger mv.)

28. mai 2026

Høringsfrist: 30. august 2026

Innhold

1	Innledning og bakgrunn	3
2	Gjeldende rett.....	4
2.1.1	Norsk rett.....	4
2.1.2	Internasjonale forpliktelser	5
3	Departementets vurdering og utkast til lovendring.....	5
4	Økonomiske og administrative konsekvenser.....	7
5	Merknader til utkastet til endringer i folketrygdloven	8
6	Utkast til endringer i folketrygdloven	8

1 Innledning og bakgrunn

I forbindelse med meklingen i Industriooverenskomsten (Frontfaget) mellom Fellesforbundet og Norsk Industri, sendte Riksmekleren 12. april 2026 et brev til regjeringen, ved arbeids- og inkluderingsministeren.

I brevet informerte riksmekleren om at Fellesforbundet og Norsk Industri i lønnsoppgjøret vurderte å tariffeste forskuttering av sykepenger mv. på nærmere vilkår i Industriooverenskomsten.

Fra brevet gjengis følgende:

Partene har en felles bekymring knyttet til Navs saksbehandlingstid for refusjon av sykepenger. Saksbehandlingstiden for utbetaling til bedrifter som forskutterer er vesentlig lenger enn for refusjon til personer. Partene mener derfor at utfordringene med den lange saksbehandlingstiden må løses i trepartssamarbeidet, og ber regjeringen ta initiativ til tiltak som kan sikre vesentlig kortere ventetid for bedrifter som forskutterer sykepenger til ansatte.

Fristen for å kreve refusjon av sykepenger fra Nav er tre måneder før den kalendermåneden man søker refusjon for. Det innebærer at bedrifter som forskutterer vil miste retten på refusjon fra Nav dersom kravet er eldre enn dette. Norsk Industri og Fellesforbundet ber regjeringen avklare at Nav vil utvide fristen til seks måneder.

Rettighetene til sykepenger er knyttet til den enkelte arbeidstaker, og bedriften har begrenset innsyn i vedtak knyttet til innvilgelse eller avslag på sykepenger. Dersom bedriftene forskutterer sykepenger, er det avgjørende at bedriften informeres på selvstendig grunnlag om innvilgelse og avslag på søknader om sykepenger. Norsk Industri og Fellesforbundet ber om en bekreftelse på at regjeringen vil iverksette tiltak som sikrer slik informasjon til arbeidsgiver, og at arbeidsgiver mottar denne informasjonen samtidig med arbeidstaker.

I arbeids- og inkluderingsministerens svar samme dag ble det understreket at det for regjeringen er viktig med rask og trygg behandling av sykepengesaker, og at regjeringen er innstilt på å iverksette nødvendige tiltak for å sikre at saksbehandlingstiden for refusjonskrav fra arbeidsgiverne etter forskuttering av sykepenger reduseres.

Over tid har Nav iverksatt tiltak for å redusere saksbehandlingstiden, både ved styrket bemanning og organisatoriske justeringer. Det arbeidet skal fortsette. Regjeringen vil vurdere om det er behov for å gjennomføre ytterligere tiltak. I brevet ble det også varslet at regjeringen vil utrede nødvendige tiltak som tar sikte på å sikre samtidighet i informasjon til arbeidsgivere og arbeidstakere om vedtak. Samtidig varsling til arbeidsgiver og arbeidstaker om vedtak om sykepenger kan gjøres innenfor gjeldende lovverk, men Nav har ikke systemstøtte for at vedtaket sendes samtidig til arbeidsgiver og arbeidstaker. Arbeids- og velferdsdirektoratet har startet arbeidet med å vurdere hvordan dette eventuelt kan etableres.

Videre ble det varslet at regjeringen vil legge fram for Stortinget et forslag om å utvide den fristen arbeidsgivere har for å kreve refusjon av sykepenge fra Arbeids- og velferdsetaten fra tre til seks måneder. Utkast til en slik lovendring sendes med dette på høring.

Brevet fra Riksmekleren og arbeids- og inkluderingsministerens svar følger som vedlegg til høringsnotatet.

2 Gjeldende rett

2.1.1 Norsk rett

Lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven – ftrl.) har som formål å gi økonomisk trygghet ved å sikre inntekt og kompensere for særlige utgifter ved arbeidsløshet, svangerskap og fødsel, aleneomsorg for barn, sykdom og skade, uførhet, alderdom og dødsfall, se ftrl. § 1-1. Loven regulerer derfor en rekke ytelser.

Hovedregel om hvem ytelsene skal utbetales til, framgår av ftrl. § 22-1, som lyder:

Ytelser etter denne loven utbetales til den som har rett til ytelsen.

Dette innebærer for eksempel at sykepenge utbetales til den sykmeldte.

I mange tilfeller er det avtalt at arbeidsgiver forskutterer visse trygdeytelser. Det er i disse tilfellene naturlig at det gjøres unntak fra hovedregelen i ftrl. 22-1. Følgende framgår derfor av ftrl. § 22-3 første ledd første punktum:

En arbeidsgiver som betaler full lønn for et tidsrom da medlemmet har rett til en ytelse som skal sikre inntekt etter kapittel 8, 9 eller 14, kan kreve å få ytelsen utbetalt til seg.

Ftrl. kapitlene 8, 9 og 14 regulerer henholdsvis sykepenge, stønad ved barns og andre nærståendes sykdom (omsorgspenge, pleiepenge og opplæringspenge) og ytelser ved svangerskap, fødsel og adopsjon (svangerskapspenge, foreldrepenger og engangsstønad ved fødsel og adopsjon).

Arbeidsgiveren har etter ftrl § 22-3 kun en avledet rett til de aktuelle ytelsene. Det vil si at arbeidsgiveren ikke kan få refundert mer enn det arbeidstakeren til enhver tid har krav på.

Ftrl. § 22-13 inneholder blant annet frister for framsetting av diverse krav. Paragrafens sjette ledd, som regulerer fristen for framsettelse av refusjonskrav fra en arbeidsgiver som forskutterer trygdeytelser, lyder:

En arbeidsgivers refusjonskrav etter §§ 8-20, 8-21, 9-8, og 22-3 innfris for opptil tre måneder før den måneden da kravet ble satt fram.

Referansen til ftrl. § 22-3, som er omtalt ovenfor, innebærer at en arbeidsgiver som har utbetalt lønn for et tidsrom da arbeidstakeren har rett til en ytelse etter kapitlene 8, 9 eller 14, kan kreve å få ytelsen utbetalt til seg.

Referansen til ftrl. § 8-20 gjelder ordningen med at arbeidsgivere kan søke om å få dekket utgiftene til sykepenge i arbeidsgiverperioden, dersom de har en arbeidstaker med langvarig eller kronisk sykdom som medfører risiko for særlig stort sykefravær.

Referansen til ftrl. § 8-21 gjelder ordningen med at arbeidsgivere kan forsikre seg mot ansvaret for sykepenger i arbeidsgiverperioden i enkelte tilfeller, slik at de kan kreve utbetalte sykepenger i arbeidsgiverperioden refundert.

Referansen til ftrl. § 9-8 gjelder ordningen med at arbeidsgivere som har betalt omsorgspenger til en arbeidstaker i mer enn 10 stønadsdager i et kalenderår, kan kreve å få refusjon fra folketrygden for det antallet stønadsdager som overstiger 10.

Fristen for å framsette slike krav om refusjon er altså tre måneder, men slik at den måneden da kravet ble satt fram ikke medregnes. Dette innebærer at krav om refusjon for forskuttering som er gjort for mer enn tre måneder siden, foreldes, men det kan fremdeles refunderes forskuttede beløp for perioder inntil tre måneder tilbake i tid. Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at fristen praktiseres strengt.

Dette innebærer at dersom arbeidstakeren for eksempel ble syk 1. januar og arbeidsgiveren, som har forskuttet sykepengene, først framsetter krav om refusjon overfor Arbeids- og velferdsetaten 15. juni samme år, vil arbeidsgiveren kun få refundert forskuttede sykepenger for tre måneder før den måneden da kravet ble satt fram, det vil si fra og med mars. Det vil altså ikke bli utbetalt refusjon for de sykepengene som arbeidsgiver har forskuttet for januar og februar.

I praksis framsettes krav om refusjon samtidig med at arbeidsgiveren sender såkalt inntektsmelding til Arbeids- og velferdsetaten om den sykmeldte. Etaten ber arbeidsgiveren sende inntektsmelding når den første søknaden utover seksten dager (arbeidsgiverperioden) i et sammenhengende sykefravær mottas.

2.1.2 Internasjonale forpliktelser

Norge har inngått eller tiltrådt en rekke internasjonale avtaler som får betydning på trygdens område. De viktigste forpliktelsene følger av EØS-avtalen, med tilhørende sekundærlovgivning, se særlig europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 883/2004 om koordinering av trygdeordninger. Av andre forpliktelser kan nevnes nordisk konvensjon om trygd, bilaterale trygdeavtaler og en rekke multilaterale konvensjoner innenfor rammene av ILO, Europarådet og FN, som fastsetter generelle eller spesielle minstestandarder for nasjonale trygdeordninger. Ingen av de ovennevnte internasjonale avtalene har bestemmelser som får betydning for lengden på den nasjonale fristen for framsettelse av refusjonskrav for forskuttede sykepenger. Utkastet til lovendring i dette høringsnotatet er følgelig ikke i konflikt med Norges internasjonale forpliktelser.

3 Departementets vurdering og utkast til lovendring

Ifølge opplysninger fra Arbeids- og velferdsdirektoratet var det om lag 160 000 mottakere av sykepenger etter ftrl. kapittel 8 per dag i 2025, og samlet antall mottakere i 2025 var 607 000.

For foreldrepenger etter ftrl. kapittel 14 var det om lag 65 000 mottakere per dag, og samlet antall mottakere i 2025 var 165 000.

For stønad ved barns og andre nærstående sykdom etter ftrl. kapittel 9 var det om lag 11 000 mottakere per måned, og samlet antall i 2025 var 41 000.

En sykefraværperiode består i de fleste tilfeller av flere sykmeldingsperioder. Arbeids- og velferdsetaten mottok i 2025 om lag 3,1 millioner krav om sykepenger for arbeidstakere. Videre mottok Arbeids- og velferdsetaten 523 219 inntektsmeldinger i 2025, der arbeidsgiveren opplyste at sykepengene ble forskuttert fullt ut og det ble krevd refusjon for dette. I 93 705 inntektsmeldinger opplyste arbeidsgiveren om delvis forskuttering og krevde refusjon for dette, mens det i 212 492 inntektsmeldinger ble opplyst at det ikke ble krevd refusjon.

For å følge opp arbeids- og inkluderingsministerens varsel i brevet 12. april 2026, om at regjeringen vil legge fram for Stortinget et forslag om å utvide den nevnte fristen fra tre til seks måneder, er det nødvendig å foreslå en endring i ftrl. § 22-13.

Den enkleste måten å gjøre dette på, er ved kun å erstatte tallordet «tre» med tallordet «seks» i sjettedde ledd. Som det framgår av kapittel 2, vil dette, som følge av henvisningen til ftrl. § 22-3, og den videre henvisningen til ftrl. kapitler 8, 9 og 14, også omfatte refusjon for forskuttering av andre ytelser enn sykepenger, nemlig stønad ved barns og andre nærstående sykdom og foreldrepenger. Dette er imidlertid en naturlig konsekvens av at uttrykket «sykepenger mv.» benyttes i Riksmeklerens brev.

Samtlige av disse ytelsene omtales i ftrl. § 22-13 sjettedde ledd, og i dag gjelder samme frist for framsettelse av krav om refusjon ved forskuttering av disse ytelsene. Arbeids- og velferdsdirektoratet har opplyst at det ikke vil være knyttet nevneverdige økonomiske eller administrative konsekvenser av å la en endret frist for framsettelse av krav om refusjon kun gjelde for sykepenger eller å også la den gjelde for de øvrige ytelsene som det refereres til i ftrl. § 22-13 sjettedde ledd. Departementet legger til grunn at det vil være praktisk at fristen for å framsette refusjonskrav er den samme for alle de nevnte ytelsene. Det vil være forenkling både for etaten og arbeidsgiverne å slippe å forholde seg til forskjellige frister for forskjellige ytelser.

Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at en fristutvidelse, det vil si en lengre etterbetalingsperiode, vil kunne medføre at også krav om sykepenger fra det enkelte medlemmet vil kunne få lengre saksbehandlingstid. Bakgrunnen er at søknaden om sykepenger fra den sykmeldte som hovedregel ikke kan behandles før Arbeids- og velferdsetaten har mottatt inntektsmeldingen. Inntektsmeldingen inneholder opplysninger om arbeids- og inntektsforhold, og arbeidsgiver framsetter et eventuelt krav om refusjon i den samme meldingen. Dersom arbeidsgiver forskutterer sykepenger i fire måneder i henhold til en tariffavtale, men kan vente til det har gått seks måneder med å sende inn denne meldingen, vil det kunne medføre forsinkelser i utbetalingene av sykepenger til den enkelte for den femte og sjette måneden.

Det er usikkerhet om hvordan fristendringen vil slå ut. Selv om innsendingstiden i stort kan antas å bli om lag som i dag eller lavere, vil endringen i enkelte saker kunne bidra til økt innsendingstid og dermed lengre saksbehandlingstid. Departementet antar likevel at slike forsinkelser ikke vil utgjøre et omfattende problem. Arbeidsgiverne som forskutterer

sykepenger, vil ha en egeninteresse av å sende inn inntektsmelding med refusjonskrav så raskt som mulig. Departementet legger derfor til grunn at i det store flertallet av sakene vil refusjonskrav – på samme måte som i dag – bli framsatt uten ugrunnet opphold. Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at om lag 97 prosent av inntektsmeldingene fra arbeidsgiverne i sykepengesaker mottas i løpet av den første måneden etter sykmeldingen, og i underkant av 70 prosent allerede i løpet av den første uken. Samtidig må det forventes at antallet som sender inn krav om refusjon øker, som følge av at det er avtalt et større omfang av forskuttering enn tidligere og at sammensetningen endrer seg. Mer forskuttering og lengre tilbakebetalingsperiode vil også kunne gi høyere refusjonsbeløp og flere tvister der det kun innvilges delvis refusjon. Det er vanskelig å vurdere hvordan dette kan slå ut.

Departementet legger etter dette til grunn at lovendringen i de aller fleste saker ikke vil ha negativ betydning, verken for Arbeids- og velferdsetaten, arbeidsgiverne eller arbeidstakerne. Samtidig legger departementet til grunn at lovendringen vil være positiv for arbeidsgivere som i dag taper retten til refusjon, som følge av at de sender inn inntektsmeldingen med refusjonskrav mellom tre og seks måneder ut i sykepengeløpet. Det er likevel som nevnt slik at Arbeids- og velferdsetaten ikke får behandlet kravene om sykepenger før arbeidsgiverne sender inn denne meldingen. Jo senere kravet framsettes innenfor rammen av seks måneder, desto større blir det refusjonskravet som avslås, i tilfeller der arbeidstakeren ikke fyller vilkårene for sykepenger.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har utviklet et nytt saksbehandlingssystem for sykepenger, og opplyser at per i dag behandles 79 prosent av alle søknadene i den nye IKT-løsningen, mens de resterende sakene behandles i den gamle løsningen. Direktoratet opplyser videre at behandlingen av kravene fra arbeidsgivere om refusjon for forskutterte sykepenger i den nye IKT-løsningen i gjennomsnitt var på 20 dager i 2025.

Det tas sikte på at loven kan tre i kraft med virkning fra 1. januar 2027.

4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Spørsmålet om økonomiske og administrative konsekvenser av en endring som skissert ovenfor, det vil si at fristen utvides fra tre til seks måneder for krav om refusjon etter forskuttering av ytelser etter kapitlene 8, 9 og 14, har blitt forelagt Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Etter direktoratets vurdering vil en slik endring ikke ha nevneverdige konsekvenser for stønadsbudsjettet.

Videre opplyser direktoratet at endringen ikke har vesentlige administrative konsekvenser, og at endringen kan gjennomføres innenfor etatens eksisterende rammer. Endringen vil kunne gjennomføres med virkning fra 1. januar 2027, såfremt Arbeids- og velferdsdirektoratet senest 1. oktober 2026 blir instruert om å iverksette forberedelsene til dette.

5 Merknader til utkastet til endringer i folketrygdloven

Fristen for å framsette krav om refusjon av forskutterte sykepenger mv. utvides til seks måneder, ved at tallet «tre» erstattes med tallet «seks» i § 22-13 sjette ledd.

6 Utkast til endringer i folketrygdloven

I § 22-13 sjette ledd erstattes tallet «tre» med tallet «seks».

Vedlegg 1

RIKSMEKLEREN

Regjeringen v/Arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng
Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Oslo, den 12. april.2026

Jnr. 26/22-4

VEDRØRENDE FORSKUTTERING AV SYKEPENGER MV.

Jeg viser til den pågående meklingen for Industrioverenskomsten (Frontfaget) mellom Fellesforbundet og Norsk Industri. Riksmeklerens oppgave er å forsøke å oppnå enighet mellom partene om et rimelig forlik, jf. arbeidstvistloven § 12 første ledd andre punktum.

Fellesforbundet og Norsk Industri vurderer i lønnsoppgjøret 2026 å tariffeste forskuttering av sykepenger mv. på nærmere vilkår i Industrioverenskomsten. For å oppnå et rimelig forlik mellom partene har jeg lagt fram en skisse til løsning som omfatter forskuttering av sykepenger mv., som partene har akseptert. I samråd med partene har jeg i denne forbindelse kommet til at det er hensiktsmessig å rette en henvendelse til regjeringen.

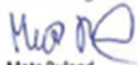
Partene har en felles bekymring knyttet til Navs saksbehandlingstid for refusjon av sykepenger. Saksbehandlingstiden for utbetaling til bedrifter som forskutterer er vesentlig lenger enn for refusjon til personer. Partene mener derfor at utfordringene med den lange saksbehandlingstiden må løses i trepartssamarbeidet, og ber regjeringen ta initiativ til tiltak som kan sikre vesentlig kortere ventetid for bedrifter som forskutterer sykepenger til ansatte.

Fristen for å kreve refusjon av sykepenger fra Nav er tre måneder før den kalendermåneden man søker refusjon for. Det innebærer at bedrifter som forskutterer vil miste retten på refusjon fra Nav dersom kravet er eldre enn dette. Norsk Industri og Fellesforbundet ber regjeringen avklare at Nav vil utvide fristen til seks måneder.

Rettingene til sykepenger er knyttet til den enkelte arbeidstaker, og bedriften har begrenset innsyn i vedtak knyttet til innvilgelse eller avslag på sykepenger. Dersom bedriftene forskutterer sykepenger, er det avgjørende at bedriftene informeres på selvstendig grunnlag om innvilgelse og avslag på søknader om sykepenger. Norsk Industri og Fellesforbundet ber om en bekreftelse på at regjeringen vil iverksette tiltak som sikrer slik informasjon til arbeidsgiver, og at arbeidsgiver mottar denne informasjonen samtidig som arbeidstaker.

Post-/besøksadresse:	Telefon:	E-post:	Org.nr:
Akersgaten 45	22 97 99 99	post@riksmekleren.no	971 524 626
0158 Oslo			

Med vennlig hilsen

Mats Ruland
riksmekler

Vedlegg 2

DET KONGELIGE ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Riksmekleren

Deres ref
Jnr. 26/22-4

Vår ref

Dato
12. april 2026

Henvendelse fra Riksmekleren

Det vises til henvendelse fra Riksmekler av 12. april 2026. En skisse til løsning mellom partene, som omfatter forskuttering av sykepenger mv, er akseptert av partene. I samråd med partene har Riksmekler rettet en henvendelse til Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

For regjeringen er det viktig med rask og trygg behandling av sykepengesaker. Over tid har Nav iverksatt tiltak for å redusere saksbehandlingstiden. Blant annet er bemanningen på sykepengeområdet styrket, og det er gjort organisatoriske justeringer. Regjeringen er innstilt på å iverksette nødvendige tiltak for å sikre at saksbehandlingstiden for refusjonskrav til arbeidsgiverne på sykepengeutbetalinger reduseres.

Fristen for arbeidsgiver for å kreve refusjon av sykepenger fra Nav er tre måneder. Fristen er hjemlet i folketrygden. En utvidelse av fristen til seks måneder vil kreve lovendring. Regjeringen vil legge frem et forslag om utvidet frist overfor Stortinget.

Regjeringen vil utrede nødvendige tiltak som tar sikte på å sikre samtidighet i informasjon til arbeidsgiver og arbeidstaker av vedtak.

Med hilsen

Kjersti Stenseng

Postadresse: Postboks 8019 Dep 0030 Oslo
Kontoradresse: Akersgata 64 Telefon* 22 24 90 90
Org no.: 983 887 457